

Gengivelse af samtlige høringssvar på Børne- og Ungdomspolitikken "Lys i øjnene" 28. maj-10. juni 2014

Gengivelse af samtlige høringssvar	1
Dagtilbud	2
Skole	11
Familie & Rådgivning	39
Andre	41

Nedenfor er de komplette høringssvar gengivet efter områder: Dagtilbud, Skoler, Familie & Rådgivning og Andre.

Dagtilbud

Dagtilbuds-MED		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Gengivelse af beslutning på Dagtilbud-MED 12. maj 2014: "Dagtilbuds-MED går sammen med Fælles-MED om et fælles høringsvar,"

Digterparkens Børnehave Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Vi kan kun være enige i det gode værdisæt bevares
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Fint med større vægt på fælles mål og indsatser
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Vi er helt bevidste på betydningen af den vigtige balance der skal være mellem planlagte aktiviteter og den rammesætning der skal være til børns egen tid til leg. Dog er vi nødt til at tage højde for at den pædagogiske bemanding generelt er "tyndere" på visse tidspunkter på dagen og det har betydning for hvad vi kan tilbyde.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Mad- og måltidspolitik er meget bred formuleret. I et dagtilbud hvor forældre smører madpakker synes vi det er en udfordring at arbejde med en mere konkret mad- og måltidspolitik hvis det er det som Viborg kommune ønsker. Vi oplever at der er mange forskellige holdninger til hvordan de nationale anbefalinger efterleves.
	Forældre	Der stille høje krav til forældre i dag. Vi tror ikke at forældre tænker på læreplanstemaer, som mere er fagsprog for os. Vi oplever at forældre mere tager udgangspunkt i deres barns interesser/engagement og optagethed som selvfølgelig er farvet af hvad der foregår i dagtilbuddet.
	Sammenhæng og udsyn	Vi kunne ønske os en definition af hvad der menes med fælles mål. Tænkes der på fælles mål for overgange?

Hald Ege Børnehave Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Et flot udkast hvor vi kan se sammenhængen mellem de nye tiltag der er lavet i Viborg Kommune og det der gøres i hverdagen i institutionen. På den måde bliver vores arbejde synliggjort for læseren. Fint med den trekant der illustrerer at 0-18 års området hænger sammen i vores kommune. Vi har et ønske om at den udgives til alle medarbejdere i papirform.

Område Nord Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Ingen bemærkninger
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Målsætning: - Der fortsat arbejdes med kompetenceudvikling af personalet i dagtilbud. Indsats: - At personalenormeringerne følge med så personalet kan arbejde med den viden de har til gavn for det enkelte barns udvikling.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vigtigt at ordningen med formiddagsmad og eftermiddagsmad bevares
	Forældre	Vigtigt at forældre ansvaret pointeres og den respektfulde dialog.
	Sammenhæng og udsyn	
Andet	Indsatser på fagområder - indledningen: :	Der er forvirring omkring begreberne, institution, børnehuse og områder

Område Nord Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Målsætning: - Der bør fremgå en klar definition på læring i dagtilbud – læring er ikke kun tal og bogstaver og forberedelse til skole Indsats: - I stedet for at der står de professionelle i dagtilbud samarbejder med forældrene....., bør der stå indgå i dialog og involverer forældrene i - Hvis de professionelle skal bruge animation i arbejdet kræver det uddannelse
	Fællesskaber	Målsætning: Bestyrelsen mener sætningen bør lyde: - At de professionelle guider børn i forhold til at opleve værdien af at indgå i fællesskaber og accepterer forskeligheder Indsats: - Bestyrelsen mener sætningen bør lyde: At de professionelle understøtter børns fællesskaber, og alle børn har venskaber og indgår i legegrupper
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Målsætningen: - At der via kostpolitikken indarbejdes sunde kostvaner i alle dagtilbud – derfor er det vigtigt at jf. sparekatalog for 2015 at bevare tilbuddet om formiddagsmad og eftermiddagsmad i alle dagtilbud. - Bestyrelsen ser det som meget positivt på arbejdet med den tidlige indsats og finder det vigtigt at alle fagpersoner arbejder sammen og indsatsen bliver sat ind så tidligt som muligt
	Forældre	Målsætning: - Bestyrelsen mener at flg. sætning bør flyttes fra indsats til målsætning:” at fagpersoner og forældre indgår i et respektfuld samarbejde og en gensidig dialog” I indsatsen bør der så beskrives, hvordan og hvad man gør hvis samarbejdet ikke fungerer. Indsats: - Bestyrelsen mener der bør stilles tydelige krav og forventninger til forældrene om at indgå i samarbejde og dialog
	Sammenhæng og udsyn	Målsætning: - I stedet for samfundet, bør der i for dagtilbud stå inddrage nærmiljøet. - Det er positivt at der arbejdes så professionelt og systematisk med overgange Indsatsen: - Dvs.at der i normeringen skal være ressourcer til udflugter og ture ud i nærmiljøet. - At koordinere fagpersonels arbejde i forhold til specialindsatsen,.....bør fortsættes.... i forhold til det enkelte barns udvikling og trivsel.
Andet	Indsatser på fagområder - indledningen:	Der er forvirring omkring begreberne, institution, børnehuse og områder

Område Sydvest Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Lokal-MED anerkender i fuldt omfang den reviderede udgave af LIØ med enkelte tilføjelser (forældre) Dog bemærkes det, at de gode politikker følges op med et budgetmæssigt grundlag, der muliggør en tilfredsstillende målopfyldelse
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	Sprogbrugen i LIØ kan visse steder forekomme elitær og præget af fagtermer. Der påhviler derfor en særlig opgave for ledelse og medarbejdere overfor den brede forældregruppe ift. at skabe forståelse og sammenhæng omkring politikken værdier, mål og indsatser.
	Sammenhæng og udsyn	

Område Sydvest Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Områdebestyrelsen anerkender den reviderede udgave af LIØ i hele dens udformning med en enkelt tilføjelse (forældre).
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	Det noteres med særlig tilfredshed at samarbejde mellem forældre og de professionelle har en fremtrædende position i politikken, ligesom forældreansvaret er blevet fremhævet.
	Sammenhæng og udsyn	

Område Sydøst Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	Godt med fokus på både børn med særlige behov og børn med særlige talenter
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		Lokal-MED i område Sydøst er generelt godt tilfreds med den nye udgave af "Lys i øjnene". Den er blevet mere læsevenlig og overskuelig Godt at TOPI er gennemgående i hele politikken

Område Sydøst Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Vi er enige i værdisættet og positive overfor forældreansvaret/forældresamarbejdet. Fokus på at bringe "Lys i øjnene" bredt ud til forældrene – ikke kun de, som selv aktivt opsøger det via Viborg.dk
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Positivt at inddrage børn og unge samt forholde sig til det hele forløb gennem 0-18 år – ligger godt i tråd med TOPI. Godt at inddrage digitale læremidler – stor fordel for børn og unge at kunne arbejde med. I forhold til sprogindsatsen, er vi bekymrede over at ordlyden kan misforstås. Det er ikke blot flersprogede børn, som skal have den ekstra hjælp, men netop de børn, som har et behov for støtte til det danske.
	Fællesskaber	Hensigtsmæssigt at målrette indsatsen på børn med specielle behov samt børn med specielle talenter.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Rigtig godt at forankre TOPI, som det værktøj de professionelle kan benytte både i vurderingen her og nu samt som det værktøj der følger barnet gennem årene. Vigtigt med fokus på børnenes aktive fritidsliv.
	Forældre	Forældrene er den naturlige del af barnets liv og disse kan bidrage/bistå i langt større grad i den professionelle del. Ved større fokus på forældreansvar er det dog vigtigt, at søge, at "Lys i øjnene" og forventningerne heri i højere grad oplyses forældrene. Bestyrelser/børnehuse kan ekstensivere politikken mere for forældregruppen. Det større forældresamarbejde kan ligeledes bevirke et større forældretnetværk, hvilket vil støtte op om børn og unge gennem hele deres opvækst.
	Sammenhæng og udsyn	Positivt, at benytte viden fra en institution til en anden – at gøre overgangene i børn og unges liv mere smidige og funktionelle. Godt med netværk på tværs.

Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	I indledningen til Dagtilbud nævnes at forældre kan engagere sig i forældreråd og aktivitetsudvalg. Dette ser vi gerne rettet til udelukkende "forældreråd" da dette er betegnelsen brugt i Styrelsesvedtægten. Bestyrelserne bør sikre at der dannes forældreråd i de enkelte børnehuse, hvilke hovedsageligt fungerer som aktivitetsudvalg og ikke som de tidligere forældreråd. Godt at støtte op om arbejdet med at skabe et godt børnemiljø.
	Fællesskaber	Værdis af fællesskaber og venskaber er nogle af de vigtigste grundsten i børns liv, derfor meget vigtige i Dagtilbud.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Via ombygning/nybygning af kommunens Dagtilbud er der mulighed for at opnå større tilslutning til kommunal frokostordning – herved kan kostpolitikken indarbejdes i højere grad. Vigtigt at fremme det aktive børneliv.
	Forældre	Via børnenettet er det muligt at informere forældre mere om de aktiviteter der foregår i børnehuse – herved kan der skabes større samarbejde herom. Vi er ikke enige i at fagpersoner skal bruge forældrerådene som bindeled til bestyrelsen. I det Styrelsesvedtægten siger at der dannes forældreråd UDEN kompetencer, kan disse ikke indgå som bindeled. Har fagpersoner brug for at bringe noget for bestyrelsen, kan dette ske via dennes leder eller via områdeleder/formand.
	Sammenhæng og udsyn	Godt med fokus på "den røde tråd" – godt at TOPI er gennemgående i hele "Lys i øjnene".
Andet		Teksten er langt bedre beskrevet og opsætningen mere overskuelig. "Lys i øjnene" er blevet mere konkret og brugervenlig.

Område Vest Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		De professionelle: Der ønskes en uddybning af hvad er "viden der virker" – hvad dækker det, og hvorfor er det en væsentligt?
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Hvorfor så meget fokus på animation (side 8) Hvad er pædagogisk animation, og hvorfor er det fremhævet så meget i den nye "lys i øjnene"? Godt at det står at børn og unge skal blive så dygtige som de kan, trives og bliver livsduelige voksne!
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	Fint at der er så meget fokus på forældrenes rolle. Vigtigt med forældreinddragelsen, dette kunne evt. uddybes og fremhæves mere. Vigtigt at "lys i øjnene" fremhæver at TOPI ikke er til for at finde "fejl" hos børnene men er med til at de professionelle sammen med forældrene samarbejder omkring barnets trivsel.
	Sammenhæng og udsyn	Evt., uddybe hvad den tværfaglige model er og hvordan den bruges. (side 16)
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Evt. mere uddybende omkring hvilke pædagogiske metoder der ligger til grund for den pædagogiske indsats i dagtilbud. Godt der er fokus på det æstetiske.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	I forhold til indsats kunne det betones mere, at der oplyses omkring betydningen af sunde kostvaner, og dagtilbuds betydning i forhold til dette. TOPI burde nævnes under indsats så det understøtter målet om at alle fagpersoner arbejder professionelt med den tidlige indsats.
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	TOPI bør nævnes under indsatser

Område Øst Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Værdisættet er fundamentet for vores daglige arbejde. Vi har også med inddraget det i "det strategiske hus" og vores læreplaner osv. Et rigtig godt arbejdsredskab – som sætter retning ude i "virkeligheden" Dejligt at sprogbrugen i det hele er blevet mere læsevenligt og lettere for udenforstående at forholde sig til.
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	R rigtig glade for at forældrenes rolle prioriteres højt i samspillet mellem personale – børn og forældre
	Sammenhæng og udsyn	

Område Øst (Houlkær, Overlund, Møllehøj, Hammershøj, Ørum, Rødding, Løvel) Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Det er svært at finde noget at være uenige i, i oplægget men det er positivt at TOPI stadig vægtes højt. Det vil fungere fint som dialogværktøj for børnehusene og områdebestyrelserne ift. Hvordan man ønsker at fortolke politikken elementer. Rammerne dannes, men der er bevægefrihed inden for rammerne i børnehusene. Man kan spore en sproglig omlægning i materialet som i en vis udstrækning gør det mere let læseligt. Det er positivt at man i højere grad har mere fokus på forældredelen. Det sender et signal til alle forældre ift. samarbejde med de professionelle.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	

Selvejende institutioner: Digterparken, Hald Ege Børnehave, Spangsdal Børnehave, Spurvehuset, Videbechs Minde, Overlund Børnecenter, Bestyrelser		
Emne:		Høringssvar:
Andet		De selvejende institutioner er meget tilfredse med indholdet af lys i øjnene. For at intentionerne kan realiseres, er det afgørende at rammerne gør det muligt, at der kan leves op til de opstillede vilkår og indsatsområder.

Skole

Brattingsborgskolen samdreven institution Fællesbestyrelsen og Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		"Børn og unge møder engagerede faglige og kompetente voksne" og det skal måske skrives ind, at professionelle voksnes kompetencer konstant skal udvikles.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Det foreslås, at det er en målsætning i kommunen, at alle børn lærer at svømme.
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
	Andet	Det er godt, at det stadig er fastholdt at "skolerne kan finde deres egne modeller og udmønte centrale retnings linjer som passer til lige netop deres forhold"
Andet		Lys i øjnene opfattes som et godt inspirationsmateriale til arbejdet i Fællesbestyrelsen. Er inklusionsprocessen så meget gennemført i Viborg Kommune, at den ikke længere skal indgå i "Lys i øjnene"?

Bøgeskovskolens Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Fællesskaber	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Forældre	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Sammenhæng og udsyn	Vi er enige i værdien og målsætningerne
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Fællesskaber	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Forældre	Vi er enige i værdien og målsætningerne
	Sammenhæng og udsyn	Vi er enige i værdien og målsætningerne
Andet		Vi se værdierne og målsætningerne i "Lys i øjnene" som gode. For at kunne leve op til værdierne og målsætningerne, er det vigtigt, at de rette rammer er til stede. Derfor må gode værdier og målsætninger følges op af de rette resurser til at løse opgaven.

Egeskovskolen Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Lokal-Med på Egeskovskolen er enig i værdisættet og håber/forventer, at der skabes muligheder for at leve det ud i praksis.
	Sammenhæng og udsyn	
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Skolereformens fundament ligger også Lokal-Med på sinde. Der vil over en årrække blive arbejdet med implementering af de i "Lys i øjnene" nævnte elementer, der er sammenfaldende med skolereformen. Det er vigtigt, at børnene møder fagligt kompetente voksne. Derfor er det magtpåliggende, at der fortsat er fokus på Eftervidere uddannelse af personalet.
	Fællesskaber	Læring foregår i fællesskaber, der virker og er inkluderende. Fællesskaberne er fundamentet for god trivsel. Derfor er Lokal-Med enig i prioriteringerne og håber/forventer, at de gives muligheder for at blive levet ud i praksis.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Lokal-Med er enig i, at livskvaliteten er fundamental for børns og unges trivsel. Derfor håber Lokal-Med, at det bliver muligt at fortsætte udviklingen i forhold til sundhedsfremme og tidlig indsats
	Forældre	Forældre ses af Lokal-MED som en resurse, og det ligger derfor i god tråd med indsatsen, at forældre bliver en aktiv del af samarbejdet – forpligtende
	Sammenhæng og udsyn	Lokal-Med ser i relation til Sammenhæng og udsyn muligheder i skolereformens element: "Den åbne skole". Der vil således i et udviklingsperspektiv kunne skabes sammenhæng og udsyn.

Egeskovskolen Skolebestyrelsen		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Bestyrelsen er enig i værdisættet, og mener det kan virke som et godt fundament for de kommende års udvikling og positive arbejde for Viborg kommunes børn og unge. Værdisættet lægger op til ambitiøse og realistiske mål og metoder. Vi ser frem til udmøntningen.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Vi bifalder ønsket om at lade mangfoldigheden arbejde for os, samt at både børn med særlige behov og særlige forudsætninger har en særskilt plads i de tværgående målsætninger. Vi ser samspillet mellem trivsel og læring, samt fokus på fællesskaber og relationer som essentielle for området. Udnyttelsen af de teknologiske muligheder ser vi som en vigtig ingrediens i vejen til opfyldelse af målsætningerne.
	Fællesskaber	Det er glædeligt at politikken forpligter sig til målrettede indsatser for både børn med særlige behov og børn med særlige talenter (forudsætninger). Vi ser det som essentielt at børn og unge bliver tilbudt relevante indsatser og tilbud i nærmiljøet. De teknologiske muligheder i

		foregående punkt kan evt. indtænkes her, så "nærmiljø" evt. kan opfattes som et virtuelt rum, som kan spænde over en geografisk afstand. Voksne som rollemodeller, og frivillighed er en ambitiøs men nødvendig målsætning, hvis udmøntning vil blive en udfordring.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	TOPI ses som det helt essentielle værktøj her, og vi forventer os meget af TOPI.
	Forældre	Vi er enige i betragtningen om at forældre er centrale ift børn og unges udvikling og trivsel, men vi påpeger at ikke alle forældre kan, vil eller formår at virke som tilstrækkelige ressourcer ift deres børns udvikling, læring og trivsel. Indsatserne bærer præg af kun at skulle gribe ind overfor børn med særlige behov. Indsatser for børn med særlige forudsætninger bør identificeres langt tydeligere i listen af indsatser.
	Sammenhæng og udsyn	Vi bifalder at både nærmiljø, det nationale og det internationale indtænkes i "Sammenhæng og udsyn"
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	(Ingen kommentarer)
	Fællesskaber	(Ingen kommentarer)
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	(Ingen kommentarer)
	Forældre	(Ingen kommentarer)
	Sammenhæng og udsyn	(Ingen kommentarer)
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Vi glæder os over at genfinde skolereformens mål om at alle børn udfordres, så de bliver så dygtige de kan. Vægt på både faglighed og de kreative, sociale og innovative kompetencer er med til at skabe "hele mennesker". Der kræves en uddannelsesmæssig indsats overfor lærere og pædagoger, så ambitionerne om at udfordre elever, anvendelse af læringsværktøjer og -metoder, samt evaluering, kan indfris. Personale skal ikke blot løftes uddannelsesmæssigt for at imødekomme de nye krav. Der skal leveres en solid, kontinuert uddannelsesindsats for at bibeholde folkeskolens tilbud som "skarpe" og relevante tilbud. Vi påpeger at læringsmål altid skal sættes ud fra barnets/den unges potentiale, og ikke "kun" af de muligheder der tilfældigvis forefindes i den enkelte klasse eller skole. Viborg kommunes skoler skal i høj grad kunne tilpasse sig elevens behov og forudsætninger. Jvf inklusionstankegangen.
	Fællesskaber	Vi anser de sunde fællesskaber som essentielle for et godt læringsmiljø.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vi glæder os over at genfinde skolereformens mål om, at betydningen af social baggrund ift faglige resultater, mindskes.
	Forældre	Vi bifalder at forældreansvar formaliseres via skolebestyrelsens principper.

	Sammenhæng og udsyn	
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	(Ingen kommentarer)
	Fællesskaber	(Ingen kommentarer)
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	(Ingen kommentarer)
	Forældre	(Ingen kommentarer)
	Sammenhæng og udsyn	(Ingen kommentarer)
Andet		For skoleområdet: Det er glædeligt med ambitiøse målsætninger og indsatsområder overfor elever med særlige behov. Målsætninger og indsatsområder overfor de øvrige elever (herunder dem med særlige forudsætninger) virker perifære, og mangler fortsat "kant", og den øgede aktivitet på inklusionssiden overfor elever med diagnoser eller andre vanskeligheder, kan fortsat true med at "netto-ekskudere" øvrige elever i almen skolen, fordi det store fokus på elever med særlige behov kan opfattes som noget der tager for mange ressourcer fra de øvrige elever i klassen. Øvrige forældre kan med andre ord se den store inklusionsindsats overfor børn med særlige behov, som anledning til at fravælge folkeskolen til fordel for andre tilbud. Inklusion handler om alle elever, ikke kun dem med særlige behov – hvis vi ikke er opmærksomme på dette og leverer en passende indsats i forhold hertil, kan vi tabe inklusionsdagsordenen på gulvet.

Finderuphøj Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Andet		MED-udvalget og Bestyrelsen er enige om, at Viborg Kommune har en gennemarbejdet og flot børne- og ungdomspolitik med mange gode intentioner for at fremme trivslen og det gode børneliv i Viborg Kommune. Lys i øjnene er en stærk vision, der i praksis fungerer som et ledelses fundament for den enkelte institution. Vi er nysgerrige på, hvilken spændende proces, der kan sættes i værk for at formidle politikken ud i de enkelte hjem - så kommunens forventninger til forældrene i Viborg er tydelig. Måske kunne der laves en pixi udgave af politikken - eller en animation???? I skoleregi kan vi blive bekymrede for, hvordan vi kan leve op til intentionerne - samtidig med, at vi har øget inklusion og en skolereform, der delvist finansieret af lærerne - hvilken kan medføre en forringelse i forhold til ekstra resurser til det enkelte barn. Nedenstående er indsat begrænset kommentarer, og kun der, hvor vi synes, at der "mangler" noget - hvilket netop er et udtryk for, at vi er enige i visionen/politikken - samt at vi finder produktet gennemarbejdet.
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Der ligger i Viborg Kommune (i ca. 5 skoledistrikter) en stor opgave omkring de tosprogede elever. Både opgaven med at lave god basis-undervisning, men bestemt også opgaven med at støtte familierne og hjælpe dem til integration i kommunen. Dette kunne vi tænke os yderligere beskrevet.
	Fællesskaber	Vi er nysgerrige på, hvad SUFs opgave er i dag? I skoleåret 2013-2014 overtog TOPI opgaverne i SUFregi. TOPI skal ikke længere definere SUFgruppernes arbejde - og vi tænker i den forbindelse at en redefinering af SUF ind i en ny kontekst, hvor TOPI og skolereformen sætter rammerne, kunne være en god ide.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	TOPI er en god indsats som en del af at sikre trivslen blandt børn og unge. Familieafdelingen løfter hvad de kan - men vi synes fortsat at det er vigtigt at have fokus på, at institutionerne kan lave den tidlige opsporing - og en tidlig indsats, hvis opgaven ligger i skoleregi - ellers er det familieafdelingen der skal forestå indsatsen. Der er en udfordring i at institutionsområdet opsporer - mens familieafdelingen skal forestå en stor del af indsatsen. Det er vigtigt at Familieafdelingen har de fornødne resurser til at løfte "indsats-opgaven".
	Forældre	Vi mener, det er vigtigt at forældrene er aktivt involverede - forældrene er ikke blot naturlige samarbejdspartnere - de er en forudsætning for at sikre den bedst mulig læring, trivsel og udvikling for det enkelte barn. I forhold til TOPI er mange forældre stadig lidt forvirrede omkring

		konceptet - og skoler og institutioner har forskellige ord på samme sag. Også her synes vi at en pixi udgave - eller en animation kunne være en hjælp til at sikre forståelse i alle hjem.
	Sammenhæng og udsyn	
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Evaluerings er nødvendigt - men det skal primært være for at finde afsæt for næste indsats og læring. Max 10 % må være for evalueringens skyld - de 90% skal være fremadrettet indsats.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vigtigt at beskrive, at TOPI foregår i tæt samarbejde med familieafdelingen Fokus på DSA eleverne
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Vi mener at TOPI skal benævnes i afsnittet omkring familieafdelingens arbejde.
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		

Frederiks Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Værdisættet er grundlæggende super god. Det er fint, at børnene er forældrenes ansvar, og at de professionelle vil være på banen, men synes godt at den kan være mere skarp, når det drejer sig intervention mod uacceptabel adfærd. En måde at gøre den skarpere kunne være sætningen: Derfor anvender vi den viden, der virker – og vi tør bruge den
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Synes det er en vag tilgang til forpligtende samarbejder. Det er ikke kun over for flersprogede familier der her behov for samarbejder. Ifm med reformen, hvor holddannelser af forskellig art er en del af hverdagen, er det vigtigt at der er forældre opbakning til, at eleven skal udvise almindelig god adfærd.
	Fællesskaber	Dejligt at se "at alle børn og unge bliver tilbudt relevante indsatser og tilbud i nærmiljøet "
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Tænker at "Sundhedsfremme og tidlig indsats" også skal ses som et kulturtræk på skolen – ikke kun noget der tages i brug, når først eleverne er blevet til en "sag", dette er TOPI med til at sikre.

	Forældre	Det må være et succeskriterie for folkeskolen, at overløbet af elever til andre skoleformer mindskes, og også at ressourcestærke forældre betragter folkeskolen som et positivt tilvalg og ikke et positivt fravalg. Derfor er det vigtigt, at der også politisk slås til lyd for, at arbejdsklimaet i folkeskolen skal være præget af en vis for seriøsitet/ro/orden/disciplin
	Sammenhæng og udsyn	
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Skole	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	Den nye folkeskolereform giver i langt større grad mulighed for at dyrke fællesskaber på tværs af klasser, hold og årgange. Intentionerne i Lys i øjnene skal være med til at skærpe opmærksomheden i forhold til fortsat trivsel i disse nye fællesskaber. De fælles oplevelser bliver styrket, relationerne blandt elev-elev, elev-medarbejder styrkes og fremmer trivslen for alle.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	"Det betyder, at alle børn udfordres i forhold til deres potentialer" Hvilke potentialer tænkes der på? Tænkes der her på børnenes individuelle kompetencer og den måde de bringes i spil i forhold til læring og trivsel. Det bør uddybes i Lys i øjnene.
	Forældre	Vigtigt at forældrene tager deres forældreansvar på sig i forbindelse med læring og adfærd. Selv om der med den nye reform bliver mulighed for at deltage i en lektiecafe, så er der et forældreansvar og et vigtigt samarbejde mellem skole og hjem i forhold til børnenes forberedelse til skoledagen.
	Sammenhæng og udsyn	Vigtigt at skolen bliver en tydelig ressource i lokalsamfundet og at samarbejdet med virksomheder, lokale foreninger og lign. Bliver en naturlig del af skolens virke.

Hald Ege Skole Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		3. generation af Viborg Kommunes samlede Børne- og Ungdomspolitik "Lys i øjnene" er en spændende opdatering og videreudvikling af visionerne for skolevæsenet. Vi vælger ikke at kommentere de enkelte delområder, men vil generelt tilkendegive tilfredshed med, at politikken fortsat danner grundlag for et samlet skolevæsen med mulighed for decentral indflydelse, udmøntning som grundlag for den enkelte skoles egenart. Det skal også særligt tilkendegives tilfredshed med at det alt for ofte misforståede udtryk "inklusion" erstattes med begreber som trivsel og fællesskaber for alle børn.

Hammershøj Skole Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Vi betragter "Lys i øjnene" som en flot men ambitiøs Børne- og Ungdomspolitik.

Hammershøj Skole Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Ingen kommentarer – generel tilslutning
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Generel tilslutning. Positivt med anvendelsen af digitale læremidler. Det kan være med til at balancere forskel på muligheder afhængig af geografisk placering i kommunen.
	Fællesskaber	Generel tilslutning. Her ses det som særligt vigtigt at sætte fokus på og understøtte de decentrale/lokale fællesskaber/foreninger for derved at sikre en jævn fordeling af tilbud i børn og unges nærområder. En yderligere præcision af dette kunne ønskes under indsatser.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Generel tilslutning. Yderligere tiltag kunne ønskes præciseret i forhold til at børn og især unge støttes i at komme til at mestre deres eget liv og selv træffe de afgørende beslutninger for dette. Her kunne et naturligt indsatsområde være at alle skal have mulighed for at opbygge sunde relationer til personer (unge og voksne i den enkeltes netværk), der kan inspirere til de afgørende valg.
	Forældre	Ingen kommentarer – generel tilslutning
	Sammenhæng og udsyn	Ingen kommentarer – generel tilslutning
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Generel tilslutning. Dog anses det som vigtigt at børnene forberedes i bedst muligt omfang til det kommende læringsmiljø, som de skal indgå i og at der over tid skabes en naturlig overgang til den kultur, som børnene fremadrettet skal indgå i efter endt dagtilbudsforløb (dagpleje/vuggestue -> børnehave; børnehave -> skole).
	Fællesskaber	Ingen kommentarer – generel tilslutning
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen kommentarer – generel tilslutning
	Forældre	Ingen kommentarer – generel tilslutning
	Sammenhæng og udsyn	Ingen kommentarer – generel tilslutning
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Generel tilslutning. Alle børn skal have lige gode muligheder for at modtage læring uanset social baggrund eller geografisk placering.
	Fællesskaber	Generel tilslutning. Dog er inklusion er et vigtigt fokusområde på

		skolerne, men også et område, der stadig kræver ressourcer og kompetenceudvikling.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
	Forældre	Generel tilslutning. Dog ønskes præcisering af målsætninger og indsatsområder i forhold til understøtning af mindre ressourcestærke familier.
	Sammenhæng og udsyn	Generel tilslutning. Dog ønskes en præcisering af indsatser i sammenhæng med den tværgående målsætning om at "Børn og Unge skal være aktører i deres eget liv og mestre deres livssituation" -> skolen skal sikre at børn og unge er rustet bedst muligt til det fremtidige liv fagligt, men også (i samarbejde med forældrene) socialt.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
	Fællesskaber	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
	Forældre	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
	Sammenhæng og udsyn	Ingen kommentarer. Generel tilslutning.
Andet		

Houkærskolen Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Vi anbefaler at forslaget til revision af "Den sammenhængende Børne og Ungdomspolitik" gøres gældende. En sammenhængende børne- og ungdomspolitik er meget vigtig. Et værdisæt som et fælles grundlag er meget vigtig i forhold til at skabe en retning på udviklingen.

Karup Skole Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		MED er enig i de elementer, der er med i værdisættet.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	MED støtter formuleringerne. Vigtigt at der er fokus på området vedr. elever der har krav på/behov for basisundervisning og understøtning af skolernes mulighed for at udmønte dette.
	Fællesskaber	MED støtter formuleringerne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	MED støtter formuleringerne.
	Forældre	MED støtter formuleringerne.
	Sammenhæng og udsyn	MED støtter formuleringerne.
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Ingen kommentarer.
	Fællesskaber	Ingen kommentarer.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen kommentarer.
	Forældre	Ingen kommentarer.
	Sammenhæng og udsyn	Ingen kommentarer.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	MED støtter formuleringerne.
	Fællesskaber	MED støtter formuleringerne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	MED støtter formuleringerne.
	Forældre	MED støtter formuleringerne.
	Sammenhæng og udsyn	MED støtter formuleringerne.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Ingen kommentarer.
	Fællesskaber	Ingen kommentarer.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen kommentarer.
	Forældre	Ingen kommentarer.
	Sammenhæng og udsyn	Ingen kommentarer.
Andet		Positivt at de aktuelle indsatser med TOPI og skolereform fremgår så tydeligt af papirerne. Det er godt med en så tydelig rød tråd på tværs af det politiske område.

Karup Skole Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Bestyrelsen bakker op om det valgte værdisæt.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Fællesskaber	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Forældre	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Sammenhæng og udsyn	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Ingen bemærkninger.
	Fællesskaber	Ingen bemærkninger.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen bemærkninger.
	Forældre	Ingen bemærkninger.
	Sammenhæng og udsyn	Ingen bemærkninger.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Fællesskaber	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Forældre	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
	Sammenhæng og udsyn	Bestyrelsen bakker op om det beskrevne.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Ingen bemærkninger.
	Fællesskaber	Ingen bemærkninger.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen bemærkninger.
	Forældre	Ingen bemærkninger.
	Sammenhæng og udsyn	Ingen bemærkninger.
Andet		Bestyrelsen oplever igen en for kort høringsfrist, men det er positivt, at datoen og tidsrummet har været ude i god tid. Vi anbefaler, at udvalget vælger en strategi for, hvordan den vedtagne politik udbredes til både forældre og personale fremover med det formål at sikre øget kendskab og ejerskab til politikken.

Løgstrup Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Flot og ambitiøs børnepolitik. Et gode for Viborg! Godt at have idealer og tydelige værdige værdier!
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Enige. MED og bestyrelse ønsker igen at gøre opmærksomme på, at politikken anvender meget brede og fine forståelser af læring og dygtighed, mens nogle af de opstillede effektmål er meget snævre. De er gode nok i sig selv, men fokuserer vi meget på bestemte områder, risikerer vi at glemme andre, som vi også gerne vil have fokus på. Der skal til stadighed være fokus på politikken samlede ønskede effekter (livssyn+værdier) og graden af detailfokusering. Der ligger i tiden et ønske om at måle og veje alt - tør vi i Viborg at gå på tværs af dette og satse bredere og mere langsigtet. Skal alle børn blive så dygtige som de kan på sigt, skal vi måske turde måle og teste bredere eller på andre måder end de sædvanlige.
	Fællesskaber	Enige.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	I sammenhængen mellem politikken fokus og de svære sager kommunalt er det meget vigtigt, at konkrete afhjælpende handlinger kan foretages. Vigtigt med afklaring af, hvem der er tovholdere på hvad, så sager behandles og handlinger iværksættes. På dette område mangler vi i fælleskab at blive stærkere, så tidlig indsats både er tidlig, hurtig og konkret.
	Forældre	Enige
	Sammenhæng og udsyn	Enige.
Andet		Ordene i politikken er mange - det er et meget langt dokument. Det kan være vanskeligt at "læse" det som udenforstående. Husk også sprogmæssigt at have fokus på forskellige modtagergrupper. Bestyrelsen oplevede ved tidligere høringer og input omkring sammenhængskraften i "Lys i øjnene", at det var svært at vide i hvor høj grad, lyset slår igennem fra værdier til handlinger. Det vil være fint, hvis der såvel på skolerne som centralt sættes fokus på at skabe sammenhæng mellem Lys i øjnene og bestyrelsernes arbejde, så der kan bakkes så godt op som muligt. Kommende dialogmøder kan eks. bruges til dette, så alle bestyrelserne får en fælles platform at arbejde ud fra. Overordnet er Lys i øjnene, som nævnt, et flot ideal. I laget under dette er det også vigtigt at fremhæve sammenhængen mellem mål og midler. Meget af lyset bygger på personaleressourcer og relationsmuligheder, og her ligger Viborg fortsat lavt. Der er rigtigt nok ikke en direkte sammenhæng mellem midler og udbytte, men sammenhængen er der alligevel. Vigtigt, at området ikke bringes i yderligere ressourcenedgang i forbindelse med et let faldende børnetal.

Møldrup skole, Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		På Møldrup skole har vi med glæde bemærket, at "Lys i øjnene", er en sammenhængende politik på Børne - og ungdomsområdet. Det er en synlig rød tråd mellem udkastet der er sendt i høring – læringsperspektiverne i den nye folkeskolereform, TOPI, målsætningerne om inklusion og bæredygtige fællesskaber. Byrådets målsætninger sætter rammer, hvor der ligeledes er plads til at skolen kan arbejde videre med egne ønsker, målsætninger og metoder.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Derudover ligger vi vægt på, at rammerne giver os mulighed for og understøtter, at vi udvikler lærings/evalueringsværktøjer.
	Fællesskaber	Vi arbejder med meningsskabende – meningsgivende fællesskaber i skolehverdagen. Det er en proces der kan understøttes med struktur, organisering, processer og indhold. "Lys i øjnen" understøtter i dens nuværende form dette arbejde.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	Vi er optaget af, hvordan vi udvikler skole –hjem samarbejdet både i det daglige og i perspektiverne omkring implementeringen af TOPI for alle elever.
	Sammenhæng og udsyn	Se indledende bemærkninger.

Mønsted Skole og Sparkær Landsbyordning Fællesbestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Vedr. Lys i øjnene har vi ingen væsentlige bemærkninger.

Nordre Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Vi vil gerne have længere tid til at udarbejde høringssvar		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Nordre skole er positiv overfor de opstillede mål. Det er godt, at der er betonet, at der skal anvendes velfærdsteknologiske løsninger og digitale lærermidler.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Understegningen af, at de voksne er professionelle og skal være god rollemodeller er vigtig. Det virker lidt umotiveret og ubegrundet, at skolerne skal anvende animation som pædagogisk metode.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Måske er der for stor en fokusering på én metode for forebyggelse (TOPI). Men tidlig indsats er naturligvis vigtig. Det må bare ikke blive for "firkantet" i indsatsen.
	Forældre	Det er meget positivt, at forældrene rolle understreges og fastholdes.
	Sammenhæng og udsyn	

Område 1, Klub5Kanten Lokal-MED og Områdebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Der bør stå: <i>Derfor anvender vi den viden, der virker og sikrer kompetenceudvikling i f.h.t opgaverne</i> Værdisættet afspejler gode værdier som har det hele barn i centrum Tidlig indsats, forebyggelse, Trivsel, fællesskaber, forældresamarbejdet og faglighed

		Et værdisæt som der kommer hele vejen rundt og som alle kan arbejde ud fra uanset hvilken aldersgruppe og hvilket fagområde der er tale om.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Det er et vigtigt mål, da ingen mennesker udvikler sig alene. Godt at trivsel italesættes sammen med læring, da et barn ikke fungerer optimalt i læringssituationer uden at dets trivsel er god. 95 % af unge få en ungdomsuddannelse –er et højt sat mål i en tid hvor der også sættes adgangskrav på uddannelserne Kommentar til ---at udnytte de teknologiske muligheder, der understøtter alle børn og unges udvikling, læring og trivsel: KAN være svær at forstå hvis man er forældre. -at udnytte de teknologiske muligheder <i>og hjælpemidler</i>, der understøtter alle børn og unges udvikling, læring og trivsel Hvad er velfærdsteknologiske løsninger???? I indsats ---at udnytte mulighederne i pædagogisk animation osv.---<i>svært at forstå –bør formuleres tydeligere</i>
	Fællesskaber	Fællesskaber er et vigtigt fokus, da mennesket er et socialt væsen og er afhængig af andre for at kunne trives ---så godt afsnit. I indsats ---- at foretage løbende udvikling og omlægning Hvorfor står det her??? Er det mere en justering af rammer og pædagogik???
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	TOPI understøtter arbejdet med barnets trivsel og sikrer forældreinvolvering og samarbejde ---- Godt arbejdsredskab for alle der skaber et fælles sprog og grundlag Fremskudt socialrådgiver er et længe ventet tiltag som vi tager rigtig godt imod Vigtigt at der er skabt overblik over tilbudsviften ---let tilgængelig for både professionelle og forældre Kommentar: Kan man være aktør på en måde, så man mestrer livet i en uheldig retning??? Måske skal der stå at børn og unge kan mestre deres eget liv i en samfundsmæssig positiv retning Er der en særlig grund til at der står 16/18 år ---Børn og unge har ansvar for hele aldersgruppen op til det 18. år I indsats: at koordinere og samordne indsatserne osv.....kunne der lægges et link ind til Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker
	Forældre	Indsatserne lægger sig tæt op af det som der allerede arbejdes med i SUF grupperne og arbejdet med forældrene gennem TOPI
	Sammenhæng og udsyn	Indsatserne sikrer at der arbejdes tværfagligt og professionelt med hele aldersgruppen 0 - 18

Skole / fritid Ungdomsklubber er fra 7. kl.	Børn og unges udvikling og læring	I overskriften og beskrivelse mangler der beskrivelse af de selvstændige fritids- og ungdomsklubber – . Det er vigtigt at der sendes signaler om at børn og unge også har en fritid Under mål: at skolen finder og dyrker osv. ---- fritidsinst. Bør nævnes her Under mål: at pædagogisk personale og andre ... Hvem er de andre???
	Fællesskaber	Under mål og indsatser bør der stå både skolen og fritidstilbuddet..... Der kunne ønskes et mål/indsats for børn og unges dannelse Gode indsatser der er formuleret
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	TOPI er det som understøtter mål og indsats fra 0 – 10 år.
	Forældre	Børn er forældrenes ansvar, så det ligger helt naturligt at arbejde med de beskrevne indsatser
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		Klub5kantens MED udvalg Er glade for at fokusområderne er trivsel, læring, fællesskaber, samarbejde og tværfaglighed. TOPI og tværfaglig samarbejdsmodel understøtter dette arbejde Lys i øjnene virker som et ret omfattende materiale med mange gentagelser Det ser ud til at de generelle mål og indsatser med fordel vil kunne sammenskrives og på den måde gælde for hele 0 – 18 års området. Særlige mål og indsatser der kun er gældende for et enkelt område kunne skrives ind på særskilt side. Materialet kunne også give bedre overskuelighed hvis indsatser beskrives direkte under hvert mål. At arbejde med børn og unges medindflydelse i demokratiske processer bør stå mere tydeligt frem, da det er en vigtig kompetence at kunne begå sig i et demokratisk samfund. Der ønskes et øget fokus på mad og måltidspolitik. Børn skal gå længere tid i skole og dyrke langt mere bevægelse og idræt, kosten er her en vigtig faktor i barnets fysiske trivsel Der bør stå mål for arbejdet med børn og unges dannelse. En særlig kommentar fra forældrene Områdebestyrelsens møde Materialet er ikke læsevenligt, det virker forstyrrende med

	mange gentagelser. Det bør forenkles.
--	---------------------------------------

Område 2, Klub X, Lokal-MED og Områdebestyrelse

Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Børn og ungesyn Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns og unges institutions- og fritidsliv.
	Fællesskaber	Opgave er at hjælpe udsatte børn og unge i gang med et aktivt fritidsliv. Det sker gennem et samarbejde mellem skolelærere, forældre og det lokale foreningsliv. Fagpersoner støtter trænerne i at klare de udfordringer, der kan være i forbindelse med at integrere udsatte børn/unge i foreningen. Opgaven er at skabe en tryk atmosfære så barnet eller den unge får det bedst mulige forløb. At børn og unge som har brug for støtte fra professionelle i kortere eller længere tid får den nødvendige støtte til at indgå i fritidslivet.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	- at der er særlig bevågenhed omkring en fælles og tværgående tidlig indsats på 0-18 årsområdet
	Forældre	- Forældre gøres bevidst om, hvad der er deres ansvar jf. den enkeltes intuition udarbejdet forældreansvar, samt støttes af fagpersoner i at mestre forældreansvaret.
	Sammenhæng og udsyn	Det er et mål, at børn og unge oplever sammenhæng og helhed i deres liv. Det vil sige, at der er helhed i indsatsen for børn og unge på tværs af de forskellige tilbud, og at børn og unge oplever sammenhæng, når de overgår fra en kontekst til en anden. Det vil også sige, at vi ser fremad, så børne- og ungdomsårene ruste børnene og de unge til at blive selvstændige og kompetente voksne. Institutionerne indgår i et nærmiljø med et rigt fritids-, erhvervs- og foreningsliv, og det omgivende samfund kan berige arbejdet med børn og unge. Samtidig er der behov for udsyn udover de kommunale og nationale grænser, og at det internationale perspektiv tænkes ind i forhold til det daglige virke.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Det er Byrådets mål: - at pædagogisk personale og andre sikrer, at alle børn udfordres, så de bliver så dygtige, de kan - at der sker systematisk evaluering af hvert enkelt barns fremgang i faglighed og trivsel - at skolen og klubben finder og dyrker børnenes og de unges

		kreative, sociale og innovative kompetencer. Børnene skal opleve medier og animation som en del af deres læringsplatform Det gør vi ved: - at skolen og klubben anvender forskellige læringsværktøjer og -metoder, så alle børn udfordres og får de bedste forudsætninger for deres læring - at der gøres en samlet systematisk indsats i relation til det enkelte barns læringsmål og trivsel - at arbejde ud fra veldokumenteret viden om det, der virker - at teknologiens muligheder afprøves i forhold til undervisningsmidler, kommunikation og samarbejde - at skolerne og klubberne anvender medier som et pædagogisk værktøj - at skolen og ungdomsklubberne har et særligt fokus på ungdomsskolens og ungdomsuddannelsernes forskellige tilbud
	Fællesskaber	- at skolen i samarbejde med klubben skaber rammer, så alle børn og unge er aktivt deltagende i sunde fællesskaber - at skolen i samarbejde med klubben understøtter mangfoldigheden i fællesskaberne og anvender holddannelse som et af redskaberne hertil - at skolen i samarbejde med klubben skaber et læringsmiljø, der sikrer, at alle børn er en del af et sundt fællesskab - at skolen i samarbejde med klubben arbejder med fleksible og differentierende indsatser, der understøtter det enkelte barn i dets læring og trivsel
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	- at der allerede i 0. klasse etableres en indsats, der møder det enkelte barn - at skolen og klubben via en tidlig opsporing og indsats finder de børn, der ikke er i trivsel, og at der iværksættes handling - at skolen og klubben har fokus på, at alle børn og unge er i trivsel og møder stabilt i skole
	Forældre	- Forældre gøres bevidst om hvad der er deres ansvar jf. den enkeltes intuitions udarbejdet forældreansvar, samt støttes i at mestre forældreansvaret. - Familier med særlige behov skal af fagpersoner støttes i deres ansvar, jf. forældreansvarsguide, således de udvikler kompetencer der sætter dem i stand til at tage deres ansvar i forhold til deres barn.

	Sammenhæng og udsyn	- at alle skoler og klubber arbejder målrettet med lokalsamfundets muligheder i forhold til børnenes læring og trivsel
Andet	Fritidslivet	Hvorfor er samarbejdet mellem skole, klub og foreningsliv ikke også en central rolle i "Lys i Øjnene"? Ungdomsklubber er slet ikke nævnt i "Lys i Øjnene", som også har en central rolle i 0-18 årsområdet.

Rosenvængets Skole Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	MED udvalget tilslutter sig Lys i Øjnene som beskrevet i høringen. MED udvalget ser frem til at skolen skal indgå i den tværfaglige model og TOPI. Det er vigtigt at materialet udvikles, så det kan anvendes i et specialpædagogisk miljø.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	

Rosenvængets Skole Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Tværgående målsætninger og indsatser Skolebestyrelsen tilslutter sig Lys i Øjnene som beskrevet i høringen. Dog med en undring over, at det specialpædagogiske felt ikke er omtalt. Skolebestyrelsen ser frem til at skolen skal indgå i den tværfaglige model og TOPI i et specialpædagogisk perspektiv.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	

Rødkærsbro Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		ENIG
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	ENIG
	Fællesskaber	ENIG
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	ENIG
	Forældre	ENIG
	Sammenhæng og udsyn	ENIG
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	ENIG
	Fællesskaber	ENIG
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	ENIG
	Forældre	ENIG
	Sammenhæng og udsyn	ENIG
Skole	Børn og unges udvikling og læring	ENIG
	Fællesskaber	ENIG
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	ENIG
	Forældre	ENIG
	Sammenhæng og udsyn	ENIG
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	ENIG
	Fællesskaber	ENIG
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	ENIG
	Forældre	ENIG
	Sammenhæng og udsyn	ENIG
Andet		

Skals Skole/SFO Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Det nederste mål i børne- og ungdomspolitikken værdisæt foreslås ændret til: "Børn og unge møder engagerede, anerkendende og fagligt kompetente voksne".
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Intet at bemærke.
	Fællesskaber	I den nederste målsætning på side 9 foreslår MED-lokaludvalget, at ordet "positive" indsættes før "rollemodeller".
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Målene på dette område er fine, men der er ikke i tilstrækkeligt omfang adgang til en support, der understøtter de oplyste mål.
	Forældre	I den sidste indsats på side 14 foreslås det, at ordet "anvender" erstattes med vendingen "gør brug af".
	Sammenhæng og udsyn	Hver anden indsats foreslår MED-lokaludvalget fjernet. Der er efter udvalgets opfattelse taget for mange indsatser med på dette område. Alternativt kunne nogle af indsatserne sammenskrives.
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Skole		MED-lokaludvalget har valgt at indskyde en ekstra række i det udsendte skema, fordi der er en bemærkning til "indgangsbønnen". MED-lokaludvalget foreslår, at ordet "styringsfilosofi" i anden spalte på side 23 erstattes med ordet "styringsmodel". Brugen af filosofi i denne sammenhæng forekommer unødvendig.
	Børn og unges udvikling og læring	Den sidste målsætning på side 24 foreslås delt i to mål. Det fjerde mål får således følgende ordlyd: "at børnene skal opleve medier og animation som en del af deres læringsplatform". Der tilføjes en ekstra indsats (eller den fjerde indsats udvides) med følgende indhold: "at teknologien skal virke, og der skal være et fornødent udstyr til rådighed på skolerne, f.eks. til animation".
	Fællesskaber	MED-lokaludvalget finder det mærkværdigt, at de to målsætninger ikke indeholder formuleringer, der peger mod "fællesskaber". Den eneste undtagelse synes at være ordet "inkluderende".
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Den sidste del af første målsætning foreslås udvidet. Sidste sætning kommer til at være: "Det betyder, at alle børn udfordres og støttes i forhold til deres potentialer og nærmest tilgængelige udviklingszone.
	Forældre	Intet at bemærke.
	Sammenhæng og udsyn	Intet at bemærke.

	udsyn	
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		Intet at bemærke.

Skals Skole/SFO Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Skolebestyrelsen foreslår en anderledes formulering under den del, der hedder "Sundhedsfremme og tidlig indsats". Begrebet "tidlig indsats" kan virke indforstået. Derfor i stedet denne formulering: "Alle arbejder målrettet med en tidlig sundhedsfremmende og forebyggende indsats".
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Intet at bemærke.
	Fællesskaber	Den sidste indsats på side 19 i børne- og ungdomspolitikken gøres generel og flyttes frem til indsatserne side 10. Indsatsen har følgende ordlyd: "at udvikle og understøtte børns deltagelse i demokrati og fællesskab ved at invitere børnene til at yde medbestemmelse i relevante sammenhænge".
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Det er sandsynligvis i bestræbelserne på at variere sproget i den almene beskrivelse af "Sundhedsfremme og tidlig indsats" på side 11, men vendingen i nederste linje i venstre spalte – "tidlig indsats og opsporing" – giver efter skolebestyrelsens opfattelse ingen mening.
	Forældre	I den sidste indsats på side 14 foreslår skolebestyrelsen, at ordet "anvender" udskiftes med vendingen "gør brug af".
	Sammenhæng og udsyn	Skolebestyrelsen synes, at der er alt for mange indsatser til denne del af børne- og ungdomspolitikken. Det foreslås derfor, at de nævnte indsatser hældes igennem en "væsentlighedssi", så kun de absolut nødvendige indsatser tages med. Den indsats, som hedder "at koordinere og agere så tidligt som muligt ved at bruge den tværfaglige model", fik følgende ord med på vejen. Kravet må gælde alle trin eller niveauer i den tværfaglige model og ikke kun de nederste 3 trin/niveauer. Det vil styrke modellen, hvis psykologer, socialrådgivere m.fl. bliver i stand til at agere mere og tidligere.
Skole		Skolebestyrelsen har valgt at indskyde en ekstra række i det udsendte skema, fordi der er en bemærkning til "indgangsbønnen". Skolebestyrelsen foreslår, at ordet "styringsfilosofi" i anden spalte på side 23 erstattes med ordet "styringsmodel". Brugen af filosofi i denne kontekst forekommer lidt vidtløftig.

	Børn og unges udvikling og læring	Den sidste målsætning på side 24 foreslår skolebestyrelsen adskilt, fordi afsnittet med medier og animation opleves påklistret og nemt kommer til at overskygge de gode intentioner i den første del af målsætningen. Det fjerde og sidste mål på denne side får derfor denne ordlyd: "at børnene skal opleve medier og animation som en del af deres læringsplatform". Den sidste indsats på side 24 foreslår skolebestyrelsen ændret til: "at skolen også har fokus på ungdomsskolens og ungdomsud-dannelsernes forskellige tilbud".
	Fællesskaber	Intet at bemærke.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Skolebestyrelsen ønsker tilføjet en målsætning under dette afsnit, altså på side 26. Det er Byrådets mål, "at alle skoler har en kostpolitik". Dette forslag medfører, at der skal tilføjes en indsats gående på, "at skolernes kostpolitikker tager udgangspunkt i de nationale anbefalinger på dette område".
	Forældre	Der foreslås en ændring i formuleringen af den sidste indsats på side 27: Skolebestyrelsen ser gerne denne ordlyd: "at skolebestyrelsen udfærdiger principper, der beskriver skolens forventninger til forældrene, herunder deres medansvar for det enkelte barns læring og trivsel".
	Sammenhæng og udsyn	Den første målsætning på side 28 indeholder både "åben skole" og "åbne døre". Dette opfatter skolebestyrelsen som en dobbelt-konfekt, som ikke forekommer nødvendig. Det må være nok med "åben skole". Den sidste indsats på samme side foreslås ændret, så den kommer til at lyde således: "at alle skoler har et princip for arbejdet med den internationale dimension i undervisningen". Ændringen skyldes, at skolebestyrelsen arbejder med principper. I MED-systemet arbejdes der med retningslinjer.
Andet		Intet at bemærke.

Skole-MED		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Ønskes: at fritidsdelens betydning for børnenes læring og trivsel vægtes bl.a. for at leve op til kravene i skolereformen. Ønskes: mere kontinuerlig brug af begrebet "pædagogisk personale". Vores klubber nævnes i den generelle indledning om folkeskolen.

Stoholm Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Lokal-MED og bestyrelsen kan gå ind for værdisættet.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Det er vigtigt, at målsætningerne ikke kun bliver "ord", men noget der også gennemføres i praksis. Her tænkes f.eks. på, at de fysiske rammer skal tilgodese spændende og udviklende læringsmiljøer.
	Fællesskaber	Kan gå ind for det beskrevne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Kan gå ind for det beskrevne. Dog er det vigtigt, at det professionelle tværfaglige samarbejde - i forhold til familierne - fungerer optimalt. Dette skal bl.a. ske ved, at familieafdelingens sagsbehandlere er tilknyttet en skole og er mere synlige i skolens dagligdag. Børns trivsel og sundhed kan kun forbedres, hvis der sættes ind over for både barnet og barnets familie samtidig.
	Forældre	Det er rigtigt vigtigt, at skolen arbejder på, at forældrene også opfatter sig selv som en ressource og medspiller i forhold til barnet.
	Sammenhæng og udsyn	Kan gå ind for det beskrevne.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Ingen kommentarer
	Fællesskaber	Kan gå ind for det beskrevne.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Kan gå ind for det beskrevne.
	Forældre	Kan gå ind for det beskrevne.
	Sammenhæng og udsyn	Arbejdet med den internationale dimension er vanskeligere end det lyder. Specielt er det vanskeligt ligefrem at skulle udarbejde retningslinjer for arbejdet med den internationale dimension, da det kan spænde rigtigt vidt, og også kan være et meget ressourcekrævende indsatsområde.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Det undrer os særdeles meget, at det ikke er beskrevet som en indsats, at der skal være fremskudte sagsbehandlere på skolerne. Al erfaring med skolepsykologernes tilstedeværelse på skolen viser, at det virker.
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		

Ulbjerg Samdreven institution Lokal-MED og Fællesbestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser Generelt: Det er vores erfaring, at dele af det tværfaglige samarbejde ikke fungerer optimalt. Det er velbeskrevet i den tværfaglige model, men der skal kontinuerligt fokus på praksis i forhold sagsbehandlere etc., hvorved der kan sikres større professionalisme i arbejdet med børn og unge.	Børn og unges udvikling og læring	Vi er enige i "målsætninger", dog ser vi gerne en konkretisering af "indsatser". Vi mener, at det vil være hensigtsmæssigt at uddybe hvilke muligheder, der ligger indenfor pædagogisk animation og hvordan disse udmøntes i praksis. Det sproglige budskab i punkt nr. 5 fremstår uklart for menig forælder. Punkt 6 anser vi for at være meget bredt formuleret, idet vi savner indsigt i, om det kun knyttes til skoleområdet/ny reform ?. Vi ønsker tydelighed i forhold til praksis.

Vestervang Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Fine værdier!
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Gode tværgående målsætninger
	Fællesskaber	Fællesskaber er utroligt vigtige
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Går fint i tråd med opstarten af SUF-grupperne for 4-5 år siden
	Forældre	Forældrene er de vigtigste i et barns liv
	Sammenhæng og udsyn	Passer fint med skolereformen
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Gode målsætninger
	Fællesskaber	Gode målsætninger
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Gode målsætninger
	Forældre	Gode målsætninger
	Sammenhæng og udsyn	Gode målsætninger
Andet		I det hele taget en fin børn og unge politik

Vestre Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Skole	Børn og unges udvikling og læring	At Viborg Kommunes mål knyttes an til Folkeskolens formål.
Andet		En udfordring er at få politikken til at leve i dagligdagen – vores praksis. Der skal skabes fokus på handledelen.

Viborg Lærerkreds		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Det er meget tilfredsstillende, at der lægges op til en ambitiøs og forpligtende politik på børne- og ungeområdet, hvor både forældrenes, de professionelle og politikernes roller og ansvar er beskrevet. Oplægget er formuleret i klare og operationelle vendinger, som beskriver arbejdet med børn og unge i Viborg Kommune på en god, grundig og præcis måde, og der er samlet godt op på de synspunkter, der blev givet udtryk for i det indledende arbejde. På den baggrund har lærerkredsen ikke forslag til ændringer, og det er vores opfattelse, at hvis alle parter lever op til målsætninger i papiret, er der lagt et godt grundlag for et velfungerende og udviklingsorienteret skolevæsen.

Viborg Ungdomsskole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Godt
Andet		Ungdomsskolen mener, at det er uheldigt, at Ungdomsskolen er gledet ud af "Lys i Øjnene" – kun nævnt et par steder – fordi - ordet "skolen" opfattes som folkeskolen – og Ungdomsskolen udfylder en væsentlig anden rolle - hele fritidsafdelingens store indsats for at øge de unges trivsel og udvikle deres uddannelsesparathed ikke er synlig - at "Lys i Øjnene" skoleafsnit bliver med stort fokus på "børn" (nævnt rigtig mange gange), og de unge og de specielle udfordringer, de står med, herved nemt overses. Skal de unge se sig selv ind i "Lys i Øjnene", skal politikken også være en "ungepolitik".

Ørum Skole Lokal-MED og Skolebestyrelse		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Taget til efterretning.
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Taget til efterretning.
	Fællesskaber	Taget til efterretning.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Taget til efterretning.
	Forældre	Taget til efterretning.
	Sammenhæng og udsyn	Taget til efterretning.
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Ingen bemærkninger
	Fællesskaber	Ingen bemærkninger
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen bemærkninger
	Forældre	Ingen bemærkninger
	Sammenhæng og udsyn	Ingen bemærkninger
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Taget til efterretning.
	Fællesskaber	Taget til efterretning.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Taget til efterretning.
	Forældre	Taget til efterretning.
	Sammenhæng og udsyn	Taget til efterretning.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Ingen bemærkninger
	Fællesskaber	Ingen bemærkninger
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Ingen bemærkninger
	Forældre	Ingen bemærkninger
	Sammenhæng og udsyn	Ingen bemærkninger
Andet		Ingen bemærkninger

Jette Feveile Young
skolebestyrelsesformand

Henrik Degn
næstformand i L-MED

Bent Tougaard
skoleleder

Familie & Rådgivning

Familieafdelingen Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Lokal-MED kan genkende det arbejde fra Temadrøftelsen i det endelige forslag, hvilket de synes er godt i forhold til den videre proces.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Lokal-MED anbefaler at der tilføjes i forhold til Døgnområdet, at der er stor fokus på at anbringelse i plejefamilier bosiddende i Viborg Kommune – herunder følge den politiske strategi, at børn / unge ikke anbringes i institutioner men at plejefamilier/netværksfamilier eller forebyggende foranstaltninger tænkes ind.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		Lokal-MED opfordrer til at få synliggjort og implementeret Lys i øjnene i hele organisationen så det bliver et fælles fagligt referenceskrift. Dette der er en oplevelse af at tidligere versioner af Lys i øjnene ikke har haft det fokus i organisationen som kunne være ønskeligt.

Familie & Rådgivning Fag-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		Overordnet set er lys i øjnene godt – der er fokus i det tværgående, hvilket er meget fint. De enkelte lokalMED i F&R vil lave individuelle høringssvar.
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	- Der ønskes en uddybelse af, hvad er nærmiljøet - Der ønskes tilføjet "Med særlig vægt på overvægt og mental sundhed jf. den tværgående sundhed. - s. 34 3. dot skal der kun stå "at understøtte forældreskabet"
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		

PPR Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	s. 29 Familie og Rådgivning indledende kapital Det bør uddybes, at PPR varetager opgaver i forhold til børn og unge med behov for specialpædagogisk støtte og at PPR ligeledes varetager opgaver i forhold til den tidlige og forebyggende indsats (dette er vigtigt, da PPR netop er i en fortsat proces med at opprioritere opgaver i forhold til den tidlige og forebyggende indsats samt har øget fokus på udvikling af børnefællesskaber i større grad end fokus på individets vanskeligheder).

Sundhedsplejen Lokal-MED		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	Sundhedsplejen har behov for en præcisering af hvad BU forstår med begrebet <i>nærmiljø</i> : - Skoledistrikts niveau? - Områder / 5? - Sundhedscenter / satellitter? - Viborg Kommune Det er interessant i sundhedsplejen ift. etablering af fællesskaber for nye familier
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Det vil være stærkt at specificere et par af forebyggelsespakkerne - <i>overvægt + mental sundhed</i> - evt. seksuel sundhed
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	
Familie & Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	Særlige tværfaglige og tværsektorielle indsatser ift. gravide - passer fint med intentionerne i de nye sundhedsaftaler
	Sammenhæng og udsyn	
Andet		Generelt tænke i kronologi ift. målsætninger og indsatser – ex. starte med de mindste eller de ældste – eller starte med tilbud til alle eller tilbud til de få / udsatte ?? F.eks. målsætninger for Sundhedsplejen – Tandplejen - PPR – Familieafdeling – Dagbehandling – Døgn i denne rækkefølge

Andre

Fælles-MED B&U		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Fælles-MED ser med positive øjne på at den nye opgave, Lys i øjnene er meget overskuelig, brugervenlig samt læsevenlig. Fælles-MED værdsætter processen og den medinddragelse der har været og kan med tilfredshed konstatere, at der er samlet godt op på det samlede arbejde.

Handicaprådet i Viborg		
Emne:		Høringssvar:
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Målsætning fin, idet der ud over faglig læring og uddannelsesindsats lægges vægt på trivsel. "Spændende og udviklende læringsmiljø" – hvem vurderer det? Viborg har/får en bred vifte af uddannelsesstilbud til unge- det er vigtigt at huske uddannelserne for de unge med særlige behov og anerkende dem. Indsatser: En bred vifte, som også husker børn med særlige behov, og at inddragelse og aktivering er en vigtig del af undervisningen. Her bør nævnes projektet med læringsstile, som Viborgskolerne arbejdede med for nogle år siden. Frivillige til at støtte det enkelte barn, men som supplement til de professionelle. (lektiestøtte er fint, mentor m.m.)
	Fællesskaber	Fællesskaber er en livsbetingelse. Fællesskab må ikke være tvang, børn er forskellige og har forskellige behov. Der skal være opmærksomhed på, hvad der sker når et barn har meget få eller ingen venner, og forsøge at finde årsag og løsning. Fint mål for indsatser.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Definition af sundhedsfremme er god - det er et liv med mening for den enkelte der er målet. Den tidlige indsats er altafgørende for et godt liv, hvis barnet/familien ser ud til at mistrives. Når der er brug for en særlig indsats, bør der være en "tovholder", så ikke hele indsatsen hviler på forældrene. "Sunde valg"- hvem bestemmer, hvad det er? Indsatser: Udvidet tilbud/tiltag- fint Brug af trivselsskemaerne – fint Koordinering og samordning - nødvendig Fremme aktiviteter, der støtter et aktivt fritidsliv – det lyder rigtig spændende- men også her vil vi erindre om "den lille gruppe" med særlige behov- de har brug for særlige tilbud.
	Forældre	Forældrenes rolle er central, men når der opstår vanskeligheder kan også de have brug for vejledning. Det bliver spændende at følge mulighederne for skole-hjemsamarbejdet under de nye forhold. Indsatser: Handleplaner for forældreansvar forudsætter handleplaner for de professionelles indsats,
	Sammenhæng	Fin definition og målsætning.

	og udsyn	Sammenhæng i børne-ungdomsliv Fælles ansvar for trivsel og læring og udvikling. Indsatser: Meget fine mål
Dagtilbud	Børn og unges udvikling og læring	Meget fin målsætning. Det er her en forudsætning, at de professionelle har den nødvendige tid til at tage sig af det enkelte barns læring og behov
	Fællesskaber	Mål og indsats. Men det er vigtigt, at ikke alle børn skal tvinges til et fællesskab med alle, og at de professionelle har redskaber til at løse evt. konflikter.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Kostpolitik vigtig men også andre dele af sundhedsfremmetiltag bør prioriteres – f.eks. fysisk aktivitet. "barnet i centrum" – et fint projekt.
	Forældre	At skabe sociale fællesskaber må ikke blive en tvang til legegruppebesøg i hjemmene. Forældre til børn med særlige behov har også behov for øget samarbejde i perioder.
	Sammenhæng og udsyn	Gode mål for arbejde med overgange og specialindsats
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Når de overordnede rammer udstikkes centralt, og forvaltes lokalt på skolerne kan der opstå ressourcesituationer, hvor der evt. ikke er muligheder for særlig støtte til et barn med særlige behov. Dette kan bekymre os. Pædagogisk personale og andre skal sikre læringen, men det kan i særlige tilfælde være nødvendigt med særligt uddannet personale – er det andre? Det fremgår ikke, at der evt. kan tages hensyn til antallet af elever i klassen eller ekstra pædagogisk personale, hvis klassen rummer/inkluderer flere elever med særlige behov.
	Fællesskaber	Fine målsætninger og indsatser.
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	Fine målsætninger og indsatser. Det er vigtigt, at overgange er grundige også imellem de 3 enheder i skoleforløbet. At indhold og brug af TOPI fastholdes. At læring og aktiviteter sker som en samlet indsats
	Forældre	Skolebestyrelsens rolle er fint beskrevet, for det er vigtigt at også forældrenes forventninger er afstemt efter skolens målsætning. Skole-hjemsamarbejdet er vigtigt men formen uklar.
	Sammenhæng og udsyn	Fine målsætninger og indsatser
Familie og Rådgivning	Børn og unges udvikling og læring	Vi er vidende om, at Familie og Rådgivning har en meget bred vifte af arbejdsopgaver- og vi har fulgt området tæt de sidste år. Vi har respekt for indsatsen for at udvikle ekspertise i forbindelse med de mange forskellige behov udsatte børn og unge har og åbenhed mht. at inddrage foreninger og voksenvenner/netværk som en del af arbejdet.
	Fællesskaber	Samarbejde mellem specialtilbud og almenområdet er et positivt arbejdsområde, hvor PPR spiller en central rolle. Hvis børn og unge i dette tilbud også skal opleve fællesskaber med både andre og hinanden kræver det en særlig indsats og nogle særlige tilbud til aktiviteter.
	Sundhedsfremme og indsats	Fin målsætning og indsatsområder
	Forældre	Fin målsætning og indsatsområder, men vi savner en indsats for de forældre til handicappede børn, som har brug for aflastning
	Sammenhæng	Meget fin målsætning om den sammenhængende indsats /på tværs

	og udsyn	af sektorer. Og inddragelse af netværket omkring børnene.
Andet		Forord: Det er smukke ord og vores inderlige ønske, at dette vil lykkes Politikkens opbygning: Sammenhængende, klar og meget relevante indsatsområder Værdisæt: Med dette værdisæt som klart mål for alle, er der virkelig "lys på vej" Overordnet vurdering: Lys i øjnene er en ambitiøs og grundig plan for hele børne - ungeområdet, både de almindelige, som lever der, enten som børn, elever, unge og for personalet. Vores betænkeligheder vil altid være på området der har med børn med særlige behov at gøre. Og så på ressourceområdet- antallet af varme hænder og antallet af fagligt særligt uddannede lærere/pædagoger. Men vi er positive- og det bliver spændende at følge både skolereform og Lys i øjnene.
Den tværfaglige model		Modellen er klart beskrevet, både i ord og grafisk model. Er det/bliver det hverdagen i B&U, så bliver livet lettere for mange borgere.

Kultur- og Fritidsudvalget	
Høringssvar:	
Kultur- og Fritidsudvalget drøftede sagen og fremsender følgende udtalelse til Børne- og Ungdomsudvalget: "Det anbefales, at samarbejdet med det lokale kulturliv vedr. <i>Åben skole</i>, i henhold til folkeskolereformen, får en tydeligere og mere central placering i <i>"Lys i øjnene"</i>. Herudover anbefales det, at skolebestyrelserne udarbejder retningslinjer for, hvorledes dette samarbejde udmøntes for den enkelte skole".	

Sekretariats-MED		
Emne:		Høringssvar:
Andet		Denne tekst ønskes indsat som et afsnit nederst i første kolonne på side 4: <i>Sekretariatet som administrativt fagområde stiller service, administrativ og konsultativ bistand samt rådgivning til rådighed blandt andet for det politiske system, Skole, Dagtilbud og Familie & Rådgivning. Sekretariatet har således en særlig opgave i forhold til at understøtte koordineringen på tværs af fagområderne.</i> Endvidere ønsker Sekretariatet at komme med i illustrationen på side 6 på lige fod med de øvrige chefovråder. Det kunne eks. være som en trekant i midten der illustrerer snitfladerne til den øvrige forvaltning.

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	
Høringssvar:	
Social og Arbejdsmarkedsudvalget drøftede Lys i øjnene.	

Viborg Ungdomsråd		
Emne:		Høringssvar:
Værdisæt		
Tværgående målsætninger og indsatser	Børn og unges udvikling og læring	Rigtigt positivt at der ønskes en indsats for at se bredere på det at være barn og ung. Både at man ser det som en udvikling over længere tid, og at dele af samfundet som f.eks. det frivillige foreningsliv spiller en stor rolle for individet.
	Fællesskaber	Frivillighed er vigtigt, og derfor glædeligt, at det også nævnes her
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	Ungdomsrådet hilser i høj grad både målsætningerne og indsatserne velkomne, da de påpeger mange af de områder, som ses som udfordringer i mange kommuner. Vi ser særligt positivt på at øge aktivt medborgerskab, danne netværk på tværs af institutioner og udarbejdelsen af en ungestrategi. Et af vores håb med sammenhængen, som udgør delemnet, er i høj grad også, at der fokuseres på, at unge vælger den uddannelse, som er bedst til netop dem. Dette kan ske gennem mere nuanceret vejledning og hjælpe kommunen med at opnå målsætningen om, at 95 % gennemfører en ungdomsuddannelse.
Skole	Børn og unges udvikling og læring	Det er glædeligt, at der også vil være et fokus på ungdomsuddannelserne og ikke kun ungdomsskolen.
	Fællesskaber	
	Sundhedsfremme og tidlig indsats	
	Forældre	
	Sammenhæng og udsyn	At der skabes et internationalt udsyn er vigtigt for fremtidens samfundsborgere, og at dette igen er på dagsordenen (efter afskaffelsen af venskabsbyerne få år tilbage) tegner et billede af en kommune, som måske har ombestemt sig.
Andet		Det reviderede forslag fremstår i vores øjne som en klar forbedring, hvor man nu ser større sammenhænge og nye perspektiver i at være ung. At frivillighed også er blevet en større del af politikken er både glædeligt og nødvendigt. Sidst men ikke mindst vil vi gerne rose indsatsen omhandlende udarbejdelse af en ungestrategi, hvilket vi i ungdomsrådet ser meget frem til.

Ældre- og Sundhedsudvalget
Høringssvar:
Ældre- og Sundhedsudvalget tog "Lys i øjnene" til efterretning

